

Kiltsi lossihärra tegi ajalugu

Eile peeti Kiltsi lossis konverents "200 aastat admiral Adam Johann von Krusensterni ümbermaailmareisi algusest", mis sisukate ettekannetega palju külalisi kohale meelitas.

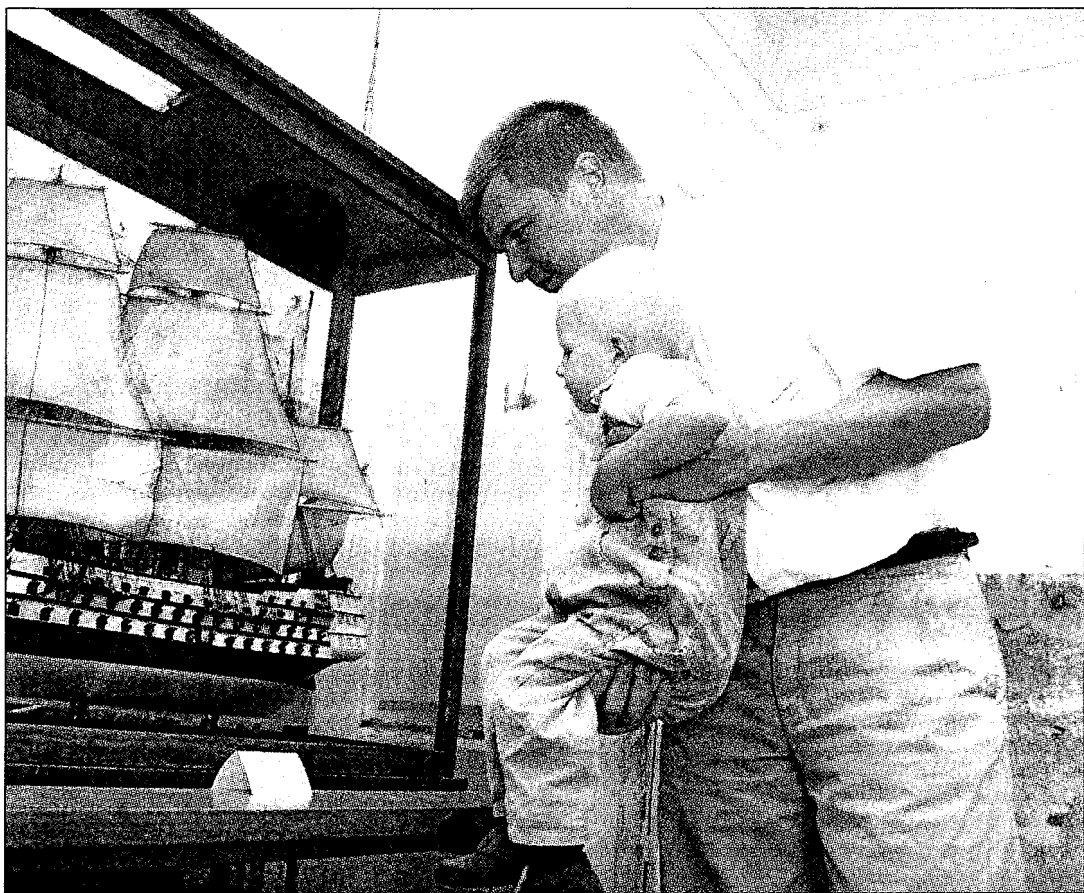
Kristel Lehtme

Esimesele Vene laevade ümberilmapurjetamisele pühendatud konverentsi avas A. J. von Krusensterni nimelise mittetulundusühingu juhatuse liikme, ürituse korraldaja Lembit Keeruse kõne, milles ta tänas kohalviibijaid ning tutvustas Krusensternide suguvõsa esindajaid, kes olid siia tulnud Saksamaalt, Venemaalt, Ameerika Ühendriikidest ja esmakordselt ka Rootsist.

Kohalolijad said Eesti Ajalooarhiivi arhivaari Tiitu Oja vahendusel kuulda Krusensterni pärandist Eesti Ajaloo- ja Venemaa Riiklikus Sõja-Merelaevanduse Arhiivis, Tartu Ülikooli inimgeograafia professor Ott Kurs rääkis konverentsi päevakangelase suhtumisest põliselanikesse.

K. E. von Baeri muuseumi direktor Erki Tammiksaar, keda tutvustati kui Krusensterni elulugu kõige põhjalikumalt uurinud inimest, esitas ettekande maadeuurijast teadlasena. "Palju teatakse Krusensterni ümbermaailmareiside kohta, kuid tõesti vähe on uuritud muud, mis sellele eelnes," lõpetas Tammiksaar oma etteaste. Seejärel esitati saalisviibijatele üleskutse tutvuda kuulsa admiralil elulooga.

Pärast pikaleveninud kohvipausi ettekanded jätkusid ning Eesti Meremuuseumi direktor Urmas Dresden tutvustas konverentsi külalistele ümbermaailmareisi merenduslikest ettevalmistustest. Dresdeni esitatud faktidele tegi täiendusi Erki Tammiksaar ning kohalolijad olid tunnistajaks ka teadlase vahe-

Madis Michelson uurib koos poeg Ilmariga Adam Johann von Krusensterni noorpõlvelaeva "Azov" maketti. Sellel sõjalaeval olevat Kiltsi mõisahärra seilanud Mustal merel.

Tairo Lutter

lisele diskussioonile Krusensterni eluloo ja merereiside eripärasustest.

Krusensternide perekonna liige Helene von Schilling rääkis Baeri kirjast meresõitjale ja konverentsi ametliku poole lõpetas Aleksei Vjatseslavovitš Krusensterni ettekanne huvilistele 200. aastapäeva üritusest Peterburis, mille korraldajaks oli mees ise. Selgus, et Venemaal on Krusensternide nimi väga tuntud ja austatud.

Konverentsi korraldaja Lembit Keerus väljendas heameelt, et huvilisi oli rohkelt ja pidas üritust igati kordaläinuks: "Seda,

mis heameelt põhjustas, oli palju. Korraldajana olen tulemusega muidugi rahul. Kõik ettevalmistused laabusid üllatavalt hästi. Ka Krusensterni perekonna liikmed olid meeeldi nõus osalema ja just siin, Kiltsis, kohtuma."

Ettekannete lõppedes oli osalistel veel võimalik tutvuda mõisa, kooli pargi ja näitustega loomelaagrast, ümbermaailmareisiga seotud dokumentidest ja esemetest ning teemakohastest postmarkidest. Konverentsi külalised said ühe meeldiva päeva osalisteks, mis rohkete ettekannete ja näitustega veel kauaks mõtlemisainet pakub.

ÜMBERILMASÕITJA

Adam Johann von Krusenstern (19. 11. 1770 Hagudi - 24.08. 1846 Kiltsi) oli baltisaksa päritolu Vene meresõitja, kelle juhtimisel 1803-06 sooritasid laevad "Nadezhda" ja "Neva" (komandör J. Lisjanski) I Vene ümbermaailmareisi.

Allikas: Eesti elulood